

CAP

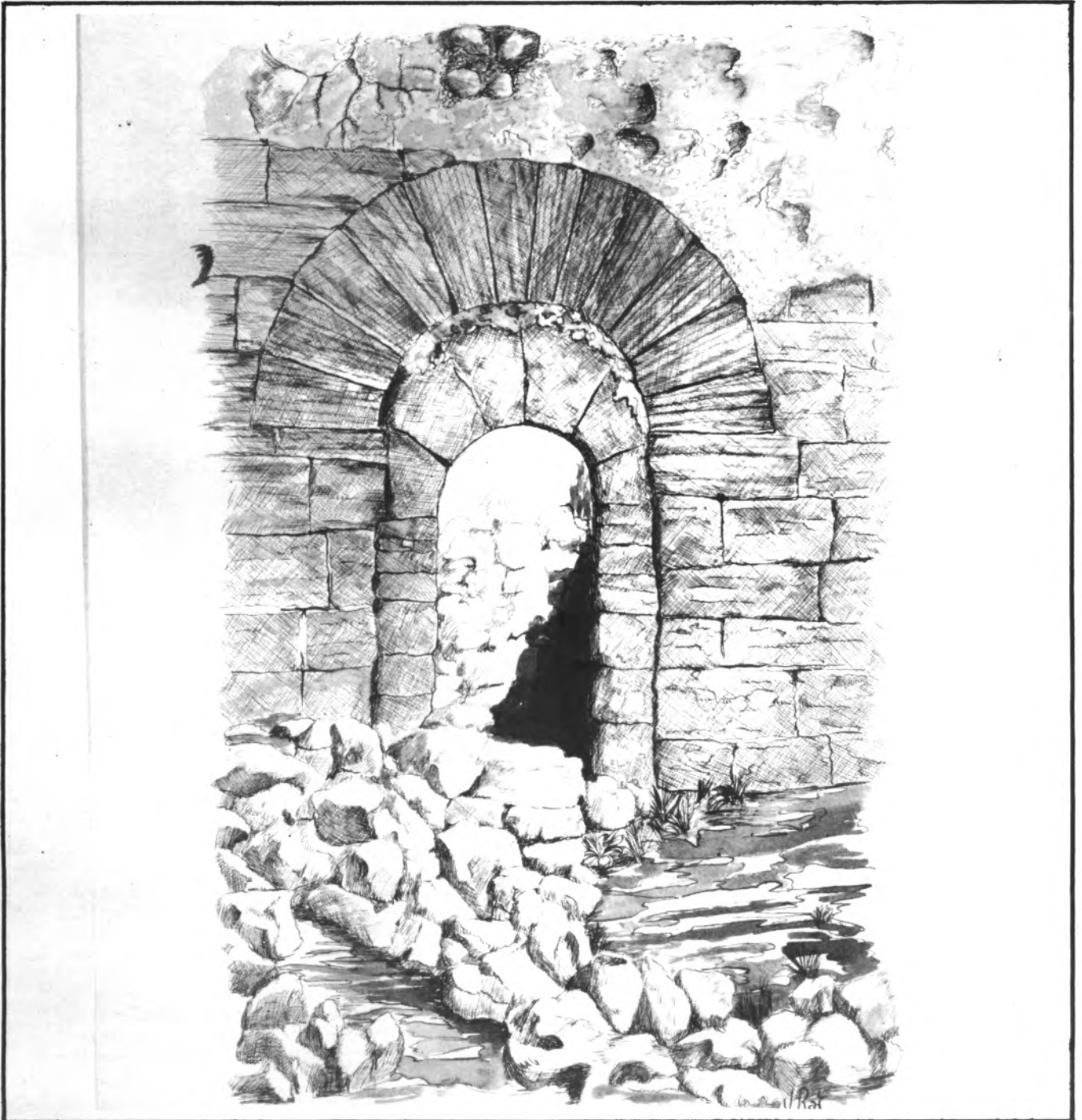
VERMELL

**PRIMS
ORNA**

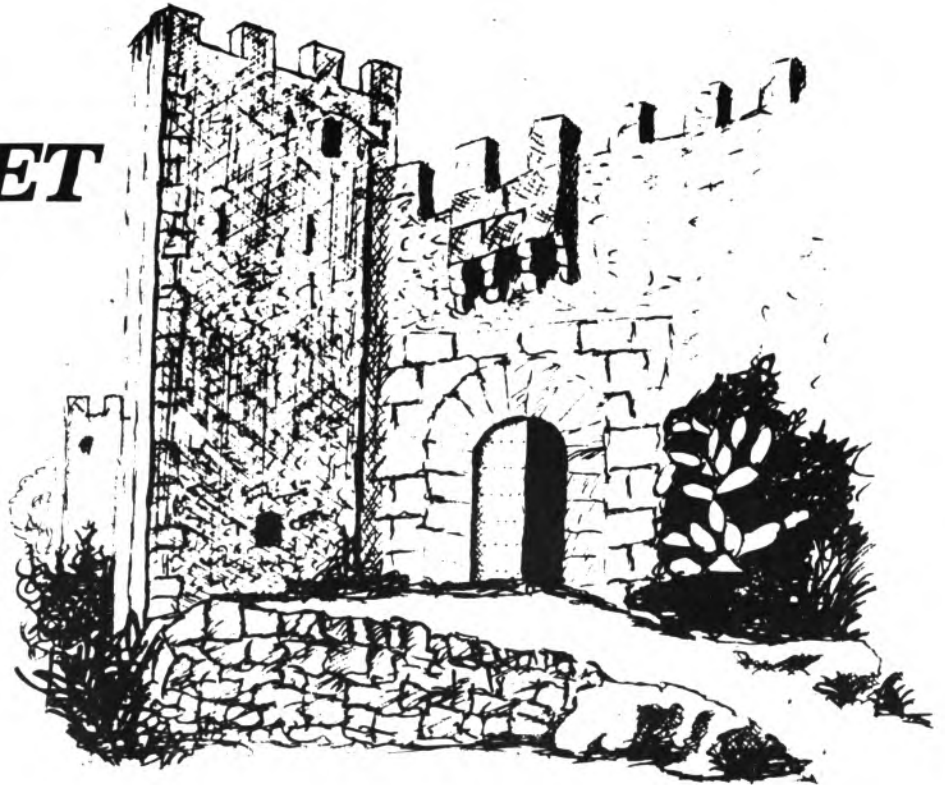
Nº 83

CAPDEPERA - CALA RAJADA

NOVEMBRE 1987

PORTALET

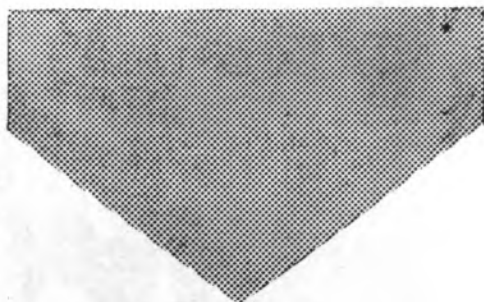
UNA DECISIO POLITICA

Tots ja ho sabeu. Les altes instàncies del Ministeri de Sanitat han decidit que la construcció del segon hospital de Mallorca es dugui a terme a Manacor. És aquesta una nova que, encara que íntimament esperada, hem rebut amb joia, convençuts com estam de la gran importància que té per a tots els habitants de la comarca de Llevant.

No podem pensar que aquesta decisió tenguí res a veure amb la gran manifestació que, amb els manacorins al davant, es va fer a Ciutat el dia 31 del passat mes d'octubre. Però, no hi ha dubte que hi ha, en la presa d'aquesta determinació, a part d'uns indubtables condicionaments d'ordre tècnic i pràctic, d'altres que responen a aspectes polítics del tema. I quan deim polítics, entenguin-nos, no volem dir partidistes. El que passa és que els responsables de qualsevol àrea de decisió no poden deixar de costat les justes reivindicacions d'un col·lectiu, en aquest cas la comarca del Llevant de Mallorca, encara que per això s'hagi de deixar de banda una part del pragmatisme que normalment presideix l'actuació dels tècnics. Ens trobam, doncs, davant una presa de postura, per part de l'Administració, que respon a criteris polítics, tota vegada que la fredor de les xifres hauria aconsellat la construcció d'aquest nou hospital a Ciutat. De fet, els responsables del Ministeri s'han apressurat a manifestar que no descarten la construcció d'un centre hospitalari a Palma.

Sigui com sigui, i com ja hem dit al principi, donam per bona la notícia i la celebrem per la gran millora que haurà de significar en aquest cul de sac en que es troben els pobles de la nostra comarca, fins ara massa enfora de remeis. Tots hem estat testimonis de dramàtiques situacions, sovint amb un desenllaç irreversible, motivades per la distància que fins ara ens ha separat de la solució als nostres problemes sanitaris.

Enhorabona a tots els qui han fet possible aquesta feliç situació, des de les autoritats autonòmiques fins al més humils dels manifestants, passant per tots els batles implicats. Cal ara que aquesta decisió ara presa no romangui massa temps dins la carpeta dels projectes a executar. Ens fa massa il·lusió, i massa falta, el nou hospital, com per haver-lo de seguir esperant indefinidament.

AQUEST NÓMERO L'HEM FET:

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Maria Vives
 Pep Terrassa
 Lluçia Sirer
 Mª Antònia Nadal
 Jaume Fuster
 Bàrbara Flaquer
 Ani Muñoz
 Toni Amorós
 Gabriel Torres
 Domingo Chaparro

**BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL
 BALEAR**

Capdepera-Cala Rajada

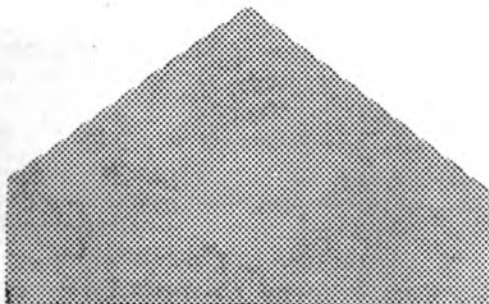
NOVEMBRE 1987

Carres d'es Port, 43
 Capdepera

Dipòsit Legal: 197/80

Imprimeix:
 APOSTOL Y CIVILIZADOR, Petra

Els articles publicats en aquesta
 revista, expressen únicament
 l'opinió dels seus autors.

MANIFESTACIÓ Tota la comarca de Llevant, com una sola persona, s'aixecà el 31 d'octubre per demanar la construcció de l'hospital de Manacor. També un autocar de Capdepera hi va estar present, amb les pancartes al davant, fent costat i reivindicant allò que tots estam convençuts que ens mereixem. Aquest tema és tocat de manera més ampla a la secció "Portalet". Quedi aquí constància de la participació del nostre poble en la causa comú de la comarca: l'hospital.

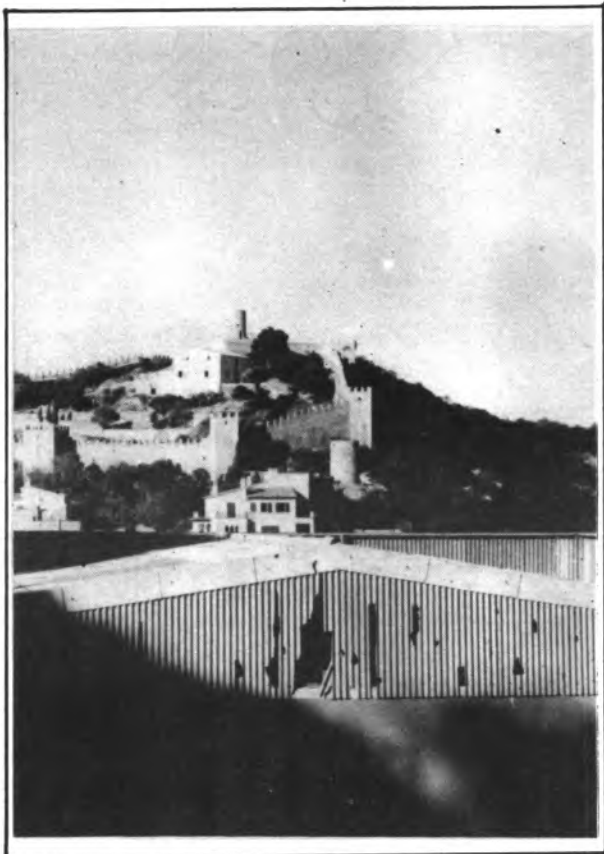
SOPAR El 28 d'aquest mes de novembre haurà tengut lloc un sopar, organitzat per l'Escolar, per tal de recaptar diners per a la caixa del Club. De si ha anat bé o malament n'haurem de parlar el mes que ve. Per ara sols podem deixar constància que el dit sopar s'havia de celebrar a l'hotel Entrador Playa i que hi havia molta animació prèvia.

CASTELL No el de Capdepera, sinó el Castell del Rei, que fou visitat pel Grup Excursionista local el passat dia 15, amb excursió a peu des de Pollença i tornada, poble aquest on romangueren el vespre anterior. Efectivament, i com ja anunciàvem el mes passat, els excursionistes tornen estar en marxa i amb ànims renovats. Que duri.

ALARMA Ja que de S'Alzinar i herois parlam, un altre d'aquests fantasmes que van a lloure pel nostre poble aconseguí que l'escola de Capdepera fos desallotjada el dia 18 sota l'amenaça d'una bomba que, afortunadament, no existia. Què podem fer amb aquest personal, a part de tenir una paciència que ells no es mereixen?

PINTURA Fins el dia 10 de desembre tenen de temps els qui vulguin fer-ho, de presentar les seves obres al III CERTAMEN DE PINTURA "VILA DE CAPDEPERA". Els premis, lleugerament superiors als de l'any passat, van des de les vuitanta-mil pessetes al primer premi fins a les trenta-mil del tercer, passant per les quarant-mil de la millor obra d'un pintor local. L'entrega dels premis tindrà lloc el dia de L'Esperança.

BARBARS Més que qualsevol comentari que nosaltres poguem fer, resulta eloqüent la imatge que us oferim. A pedrades, els bàrbars de torn, els energumens de sempre, s'estan carregant part de la façana del pavelló de S'Alzinar. No són els nins, no, això ho sabem. ¿No convendria, de tant en tant, pegar una estiradeta d'orelles a aquests herois de pa amb fonteta?

CONCERTS Els dies 21 i 22 s'hauran celebrat els ja tradicionals concerts de Santa Cecília, a càrrec d'alumnes de música, Coral S'Alzinar i Centre Cultural Banda de Música de Capdepera, amb el recolzament dels professors Manuel Videgany i Enrique Pastor. També ens hi haurem de referir més detingudament en el proper número.

VISITA Per al mateix dia 22 estava prevista una visita pastoral del Bisbe de Mallorca, Monsenyor Teodor Úbeda, a les parròquies de Capdepera i Cala Rajada, amb una atapeïda agenda que devia finalitzar, precisament, amb l'assistència al concert de Santa Cecília esmentat, o al manco a la darrera part del mateix. Una vegada més, no ens queda més remei que posposar el detall de la informació per a una futura edició.

GUIA Amb guies com aquesta, mal guiats anirem. Ens referim a la "Guia de Proves Populars 1987", confeccionada per la Conselleria d'Educació i Cultura, Direcció General d'Esports, del Govern Balear. En ella se'ns fa saber que el dia 16 de juliol tengué lloc la Cursa Festes del Carme, sobre la distància de 6.000 metres, i que aquesta tengué lloc a CALA RAJADA (ARTA). Això pot ésser esport, però ni és educació ni és cultura. Evidentment.

L'ESPERANÇA 87

TERCER CONCURS
DE PASTISSOS I QUEMULLARS

"Cap Vermell" convoca, amb tota la seriositat i el rigor que el cas requereix, el Tercer Concurs de Rebosteria, amb motiu de la Festa de l'Esperança 1987.

Com que ja heu demostrat que en sabeu i que teniu capacitat suficient per a sorprendre'ns cada any amb noves llaminieries, esperam que la vostra participació no es farà esperar.

Hem de recordar les bases del nostre concurs? Facem-ho:

- Podrà participar-hi tothom que vulgui, amb un màxim de dues obres de rebosteria (pastissos, coques dolces, quemullars, etc.)

- Juntament amb cada una de les obres s'entregarà la recepta dels ingredients i la manera com està feta.

- Es valoraran tots els aspectes de les obres: bona presentació, qualitat dels ingredients, originalitat, etc. Abans que cap altra cosa, es tindrà en compte el sabor.

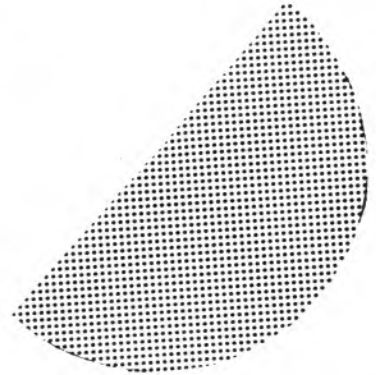
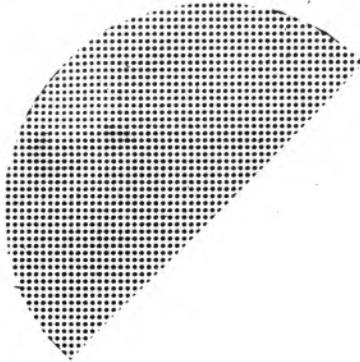
- Les obres hauran d'ésser presentades en el saló de l'Ajuntament, situat a les escales del Carrer Ponent, el dia de l'Esperança de 11 a 13 hores.

- En acabar les Completes es podran visitar les obres presentades al concurs, i seguidament es lliuraran els premis i es degustaran els pastissos.

- El jurat serà designat per "Cap Vermell" i, com es diu en aquests casos, el seu veredicté serà inapel·lable.

Si ens hem animat a organitzar aquest Tercer Concurs ha estat, principalment, perquè tot el poble hi va donar una gran acollida en les dues edicions anteriors. No ens falleu ara. Encara que penseu que la coca que vosaltres sabeu fer és poca cosa i no val la pena de presentar-la, podeu anar equivocats. Ja heu vist que el que més se valorarà enguany serà el sabor. Ah, i una cosa que se'ns oblidava. Hi haurà trofeus per als primers classificats i diplomes per a tots els participants.

Us hi esperam.

EXTRACTES D'ACORDS
DEL PLE DE L'AJUNTAMENT

SESSIO EXTRAORDINARIA DEL 22.10.87

Es aprovat, definitivament, el projecte d'urbanització del Sector Nº 1, Es Vinyet, i el projecte de compensació del mateix sector.

S'aproven els comptes, general del Pressupost de 1986 i d'administració del Patrimoni de 1986.

A petició de la Creu Roja local, l'Ajuntament acorda realitzar gestions per dotar-la de locals. Al mateix temps s'acorda, a petició de D. Antoni J. Muntaner Pomar, que l'Ajuntament tenguí el màxim control sobre el servei militar a la Creu Roja de Capdepera.

SESSIO ORDINARIA DEL 05.11.87

S'acorda sol·licitar del Consell Insular de Mallorca la inclusió del projecte de casa de cultura, de Capdepera, en el Pla d'instal·lacions culturals.

S'aprova la imposició de les següents contribucions especials per a execució d'obres:

- Contribucions especials per a la construcció de la depuradora i col·lectors generals de Capdepera i Cala Rajada:

- + cost a pagar pel Municipi: 216.359.209 pessetes.
- + quantitat a repartir, 90%: 194.723.288 pessetes.
- + mòduls de repartiment: façana, superfície, volum edificable.

- Contribucions especials per a la dotació de serveis i electrificació del barri de Ses Rotges:

- + cost del projecte de dotació de serveis: 100.227.700 pessetes.
- + quantitat a repartir, 75%: 75.170.775 pessetes.
- + mòduls de repartiment: façana, superfície, volum edificable.
- + cost del projecte d'electrificació, (inclou electrificació, estació transformadora i enllumenat públic): 16.180.638 pessetes.
- + quantitat a repartir, 90%: 14.562.574 pessetes.
- + mòduls de repartiment: façana, superfície, volum edificable.

- Contribucions especials per a l'electrificació del barri de Pescadors:

- + cost del projecte (inclou electrificació i enllumenat públic): 14.662.594 pessetes.
- + quantitat a repartir, 90%: 13.196.335

pessetes.

+ mòduls de repartiment: façana, superfície, volum edificable.

Son aprovades les bases per cobrir en propietat una plaça de cabo de la Policia Municipal, mitjançant promoció interna.

Se sol·licita subvenció del Consell Insular de Mallorca per a infraestructura de les activitats socio-culturals.

Són aprovats els projectes d'electrificació i estació transformadora del barri de Ses Rotges, redactats per D. Joan Marquès Ferrer.

Són aprovades les bases per a la contractació de les obres següents:

- + electrificació de Ses Rotges.
- + estació transformadora de Ses Rotges.
- + enllumenat públic de Ses Rotges.
- + dotació de serveis de Ses Rotges.

El projecte del Sector Nº 8, Canyamel, es deixa sobre la taula per a esmena d'errors.

Es rep, provisionalment, la urbanització de Na Taconera.

El Sr. Regidor de Turisme informa de les activitats i comptes de l'Oficina Municipal de Turisme durant la temporada que acaba.

Finalment, a petició de Greenpeace, s'acorda demanar al Govern de la Nació la definitiva suspensió de qualsevol tipus de maniobres militars a Cabrera i la declaració d'aquest conjunt d'illes i les seves aigües com a Parc Nacional Marítim-Terrestre.

En el capítol de precís i preguntes, D. Antoni J. Muntaner Pomar demana neteja i adob de l'enllumenat públic de Capdepera.

-canvi de les reixetes del desguàs de Capdepera.

-gestionar l'apertura de la Guarderia Infantil de Capdepera durant l'hivern.

-fer un estudi sobre la possibilitat de dotar al Municipi d'una nova guarderia.

-sol·licitar informació sobre el solar situat entre els carrers Gómez Ulla i Ciutat.

-si és possible, celebrar un ple per informar al poble de l'auditoria duita a terme a l'Ajuntament i que els assistents puguin fer preguntes.

-que es faci un estudi sobre el treball dels funcionaris.

-insisteix en la necessitat de dotar al Municipi d'un teatre.

Per la seva part, D. Fernando Peñalver Vico demana un informe del Sergent sobre els motius pels que no s'ha renovat el contracte de quatre auxiliars de la Policia Municipal.

retalls

- Indignació vaig sentir l'altre dia quan vaig anar al Castell i vaig veure encara els fems que es feren el dia de la celebració de l'aniversari. Què esperen per dur-se'ls-en? Al pròxim aniversari?

- Avís: Se gratificarà a qui sàpiga donar indicis d'on trobar, entre setmana, el capellà de Cala Rajada. No hi és mai!

- Campo de Golf de Canyamel.

18 hoyos.

72 Par.

6350 mts.

Más información para la compra de apartamentos en nuestras oficinas.

Els qui no heu tret a la loteria no importa que aneu a informar-vos, us podeu estalviar el camí.

- De qui són els sis cotxes mig desfets que hi ha al final del Carrer Col.legi i Ses Pedres?

- A partir d'ara només els jugadors de bàsquet podran anar a la biblioteca municipal. Són els únics que poden llegir l'horari i els avisos que hi ha a la porta.

- Tenc una recepta d'una coca boníssima de fer i que surt molt bona. Quan hagi guanyat el concurs de rebosteria la us donaré. Us xupareu els dits.

- La inspiració és com l'experiència, molt sovint es té quan ja no s'ha de menester.

ESTISORES

DURANT EL MES D'OCTUBRE...

Han nascut:

Maria Cristina Cruz Obrador,
d'Isidro i Maria.

Jeroni Morey Guiscafré,
de Mateu i Maria.

Nelia Hernández Ahlmann,
de Benito i Tina.

Maria Caimari Ramírez,
de Francesc Xavier i Francisca.

Alicia Fajardo Muñoz,
de Ramón i Cipriana.

Oliver Fernández Wenzel,
de Juan i Erika.

S'han casat:

Luis Nathaniel Cumberlege Kerby
amb Vera Maria Katharina Dittlinger.

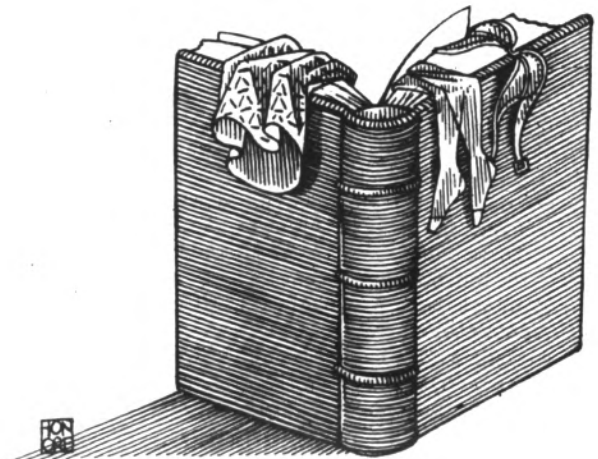
Francesc Xavier Caimari Bauzá
amb Francisca Ramírez Pérez.

Juan Muñoz Heredia
amb Maria de la Cruz Muñoz Muñoz.

Juan Antonio Requena Correa
amb Maria José López García.

Han mort:

Miquel Pascual Morey
Francisca Bisquerria Font

diàlegs de pa amb cuixot

Antoni.- La tesina m'ha semblat magnífica. El tema, molt interessant, sobretot actual. La dissertació que fas sobre els mòbils, purament especulatiu, d'hotelers i institucions sobre la destrucció del paisatge, em pareix molt encertada. No solament s'ha destruït el paisatge, sinó que el poble ha perdut la seva identitat de poble i com a poble. Però anem a pams.

Bàrbara.- Ja sé on vas a parar. I vull dir-te que la investigació que he dut a terme per a la preparació de la tesi, m'ha conduït a un punt de reflexió, d'auto-crítica de la pròpia conducta. També jo em sent culpable de l'homicidi. Els quatre, aquí reunits tranquil·lament en període de vacances, hem de sentir les calrades de l'empeguement. Els quatre hem gaudit dels fruits de l'especulació. Tu, Miquel, el fill únic de l'hotelier, gràcies als diners del pare, ara ets advocat. Tu, Antoni, fill del constructor, altre tant del mateix, ara ets metge. Tu, Teresa, filla del terratinent, posseïdor de gran extensió de la marina, ara tens acabada la carrera de turisme. I jo, la filla del gran creador d'urbanitzacions, sóc filòloga. Però sí, Antoni, com tu has dit, anem a pams. Què hem fet els quatre pel poble?

Miquel.- Pentura poc. Però jo, almenys, he protestat força contra la desfeta.

Teresa.- Creus que amb els milions del pare cobrint l'esquena es pot esser protestatari?

Miquel.- I per què no?

Teresa.- Qui pot creure en les paraules del qui viu esquena dreta, dels beneficis de la destrossa?

Antoni.- No ens enganyem, el poble d'espardenya ens té ben catalogats.

Bàrbara.- Ens hi ha de tenir a la força. Ens hem ben aprofitat. L'únic que hem fet és gaudir l'imperi creat pels pares, com un paradís per passar el cap de setmana, panxa a l'aire sobre la platja.

Antoni.- Tens raó, Bàrbara. Nosaltres no tenim ni la disculpa de l'egoisme o l'avarícia d'amuntegar diners. Ni tampoc la de la ignorància o la manca de preparació cultural.

Teresa.- Hem pecat, per dir-ho de qualque manera, per comoditat.

Bàrbara.- Ara ho has dit, per comoditat, per inèrcia voluntària, per cobdícia de benestar. Ens sentim alliberats de la culpa dels pares, però ens capbussam dins la balquena, gaudim de l'abundor que ha creat la culpa. Sense retrets ni imputacions.

Miquel.- Jo si que n'he fet de retrets. I a més, vaig lluitar força per a la defensa de Cala Agulla.

Antoni.- Es clar que si que lluitares. Interessadament.

Miquel.- Què vols dir amb això?

Antoni.- Perdona'm, Miquel. Aleshores fórem molts els qui vérem en la teva lluita un interès per salvar un espai buit als clients del teu hotel. No soc jo qui ho dic, fou el poble d'espardenya qui va catalogar-te. Has pegat qualque crit de "Salvem Sa Font de Sa Cala" o "Salvem Son Moll", o "Salvem Canyamell"? No.

Miquel.- Aleshores jo encara no tenia consciència del què es destrossava?

Bàrbara.- Dons mira, Sa Font de Sa Cala s'ha acabat de fer malbé enguany. No fa cap eternitat.

Miquel.- Què voleu que us digui? Pentura teniu raó.

Bàrbara.- I clar que la tenim. I us dic que es seguirà destruint. Ara li toca a Es Carregador. Ja està en marxa. Idesprés què?

Teresa.- No creis que és ben hora de treure el gat dels fogons? Som la nova generació, tenim una preparació quasi completa, moral, intel·lectual, i fins i tot política. Tenim consciència del que significa la tala d'un arbre, l'enderrocament d'un penyal o l'arrossament d'un camp. Sabem què és un ecosistema, un corrent marí i l'equilibri ecològic. I sobretot, sabem el significat de la paraula saturació. Hem d'estar mans plegades esperant que la roda d'aquesta societat absurda ens atrapi del tot?

Antoni.- Pentura ja hi estam atrapats i no ens n'adonam.

Bàrbara.- Cal, Però, que en tenguem consciència de que ens està engolint, si volem alliberar-nos. I ens hem d'alliberar. Nosaltres, la nostra generació, som la darre-ra esperança que té aquesta terra nostra de salvar el que encara és salvable. Quan la muralla de formigó estigui tancada del tot vendrà l'asfíxia, irremissiblement.

Miquel.- Què podem fer?

Antoni.- Ajuntar esforços. Crear una força nova amb tot els qui encara tenguin fe en la dignitat de l'home i en la redempció d'aquesta terra nostra.

Teresa.- Serem capaços de posar fil a aquesta agulla?

Bàrbara.- Cal intentar-ho, encara que només sigui per alleugerar les nostres consciències.

Teresa.- Es ben poc això que dius. Seria caure altra vegada dins el pecat de la comoditat. Cal fer ferma la convicció d'una fita més elevada, més digna... Sino, com convèncuts? Reflexionam?

Tots.- Reflexionem, doncs.

PER SORTIR DE LA DROGA

PROJECTE HOME

MALLORCA

C/ Ramon Servera Moyà, 42, Baixos
Tel. 45 62 12 - El Terreno

QUÈ ES EL "PROJECTE HOME DE MALLORCA"?

El Projecte Home de Mallorca és un programa educatiu-terapèutic per a joves marginats,

El Projecte Home de Mallorca és un programa educatiu-terapèutic per a joves marginats, especialment per a joves toxicòmans.

Prové de la solidaritat de molts i a la base de la seva resposta hi ha un convenciment: l'important és l'home i no la droga; per tant, no és un programa per combatre la droga, sinó per lluitar en favor de l'home. Aquest home, esclavitzat per la droga, que fonamentalment no és un "malalt" (encara que tenguí malalties col·laterals), ni un lladre (encara que robí per aconseguir la droga), sinó que és una persona que en un moment de la seva història s'ha aturat de créixer, i en lloc d'enfrontar la seva realitat, ha escapat mitjançant la droga, que a la llarga l'ha aglupit de tal forma que aconseguir-la s'ha convertit en l'únic objectiu de totes les seves accions.

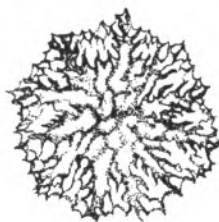
Ajudar a créixer i madurar com a persona, retrobant el sentit de l'existència, i l'alegria del viure, el poder sentir i el ser capaç de respondre, són objectius claus del programa educatiu-terapèutic.

Acompanyar aquest creixement, el Programa ho fa bàsicament en tres fases, amb objectius específics distints i molt clars, i amb instruments terapèutics apropiats a cada fase i finalitat.

Aquestes tres fases es realitzen normalment en tres llocs geogràfics distints. Són els que deim:

- Centre d'Acollida (El Terreno)
- Comunitat Terapèutica (Ses Sitjoles, Campos)
- Comunitat Terapèutica de Reinserció (Pla de Na Tesa)

Junt amb aquest treball amb les al.lotes i al.lots que han estat esclaus de la droga, existeix el treball amb les famílies, que va des dels grups d'auto-ajuda fins a la teràpia familiar paral·lela.

QUI EL PROMOU

El 26-11-1985, el Bisbat de Mallorca i la Conselleria de Sanitat de la Comunitat Autònoma de les Balears firmen un conveni en que es comprometen a treballar per a la prevenció de la drogadicció i per a la rehabilitació i reinserció dels drogadictes.

Entre altres coses, en aquest conveni es declara la voluntat d'oferir a les altres Institucions Públiques i Privades la possibilitat de col·laboració. Endemés, el Bisbat es responsabilitza de la formació de l'equip terapèutic, i la Comunitat Autònoma de la construcció de la Comunitat Terapèutica a Ses Sitjoles.

Des d'una preocupació per la problemàtica de la drogadicció es varen anar estudiant els distints projectes i programes que intenten donar resposta a aquesta problemàtica; es varen visitar gran nombre de centres de l'Estat Espanyol i de fora; es va assistir a Congressos; i al final, després de set mesos, vàrem decidir posar en marxa el programa educatiu terapèutic "Projecte Home".

El 31 de maig de 1986, a Madrid, ens vàrem reunir el Delegat d'Acció Social de l'Església de Mallorca i el qui seria el President del Programa a Mallorca amb els creadors del Projecte Uomo, Mario Pichi i Joan Corelli, i els presidents dels Programes espanyols, programant la formació de l'equip terapèutic.

El criteri de selecció dels operadors està relacionat, més que amb els títols acadèmics, amb la síntesi entre les capacitats humanes, capacitat d'empatia, d'escolta, de disponibilitat, servei i les capacitats professionals.

La formació de base comprèn uns mesos de voluntariat, tres mesos de curs a l'Escola de Formació de Ce.I.S. de Roma i sis mesos de pràctiques a diversos centres que ja estan en funcionament, que permeten un creixement professional i personal.

En aquest moment són onze els membres de l'equip terapèutic.

Provenen de distintes professions.

- 1- Llicenciat en Pedagogia Terapèutica i sacerdot, que és el President del Programa a Mallorca.
- 2- Metges.
- 3- Psicòlegs.
- 4- Professors d'E.G.B.
- 5- Graduats Escolars - una dependent
- un fuster
- un educador especialitzat

Aquest equip no està tancat, ja que dintre d'un any, en obrir la reinserció, necessitarem, al manco, quatre persones més, i això ens suposa que ben prest hauran de començar la preparació.

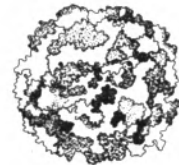
Tot això pel que es refereix a l'equip terapèutic. Existeix endemés tot l'equip del Centre d'Estudis -en aquest moment cinc, entre remunerats i voluntaris- que són els qui han de dur endavant:

- el treball de relació amb persones i Institucions, necessari perquè el Programa pugui anar endavant, p.e. amb institucions mèdiques, judicials, militars.
- l'organització dels seminaris, tallers, formació per a adults, i activitats.
- l'organització del voluntariat. Si en totes les esferes del Programa, l'esperit del voluntariat és clau, és clar que l'aportació de les persones que voluntàriament volen dedicar al Programa algunes de les seves hores setmanals és de molta importància.

Manca en aquesta exposició l'equip que dugui endavant el treball amb famílies. Hi ha ja la base de l'equip, però ens falta rodatge i el completar-lo.

Dins aquests dos equips especialment, hi tenen cabuda moltes persones que vulguin aportar algunes hores setmanals voluntàriament.

Tant a les persones remunerades com les que no, se'ls demana professionalitat i disponibilitat de servei. Per això s'organitzen seminaris i cursos per tal de mantenir les dues característiques renovades i al dia.

QUAN I ON

El Centre d'Acollida s'obri el 31 d'agost de 1987.

Està en el carrer Ramon Servera Moyà, 42. El Terreno. 07015 Palma.

El telèfon és el 456212. Estarà obert aquest Centre de 9 a 13 i de 15 a 19 hores. L'edifici ha estat deixat gratuïtament per les Germanes de la Caritat.

La Comunitat Terapèutica, que està a Ses Sitjoles (Campos) i que ha estat cedida al Programa per la Comunitat Autònoma, s'obrirà uns tres mesos després. Deim "uns" perquè el procés personal de reforçament de la motivació no és una cosa mecànica, sinó que cadascú el fa; per tant, dependrà l'obertura del camí que els primers faran a l'Acollida.

La Comunitat de Reinserció, que està a C/ Monges Agustines, en el Pla de Na Tesa - i ha estat cedit l'edifici també gratuïtament per les Monges Agustines - s'obrirà uns dotze mesos després de l'Acollida. Deim "uns" per les mateixes raons que hem dit abans.

CONVERSES

De les entitats i associacions del poble, n'hi que tenen una projecció pública més coneguda i d'altres amb una activitat menys popular, per bé que això no pot interpretar-se com a sinònim de major o menor importància intrínseca. El cas de l'Associació Filatèlica Sol Naixent constitueix un cas de relativa projecció exterior, però amb "vida" interna, amb activitat permanent, al marge de manifestacions més o menys espectaculars. Per altra part, cal reconèixer que per a moltes persones, la filatèlia resulta un món gairebé desconegut, per bé que tots quedam una mica bocabadats davant una col·lecció de segells.

Per tal d'intentar esbrinar quelcom d'aquesta apassionant activitat que és el col·leccionisme de segells ens hem entrevistat amb GABRIEL BERNAT, un aficionat destacat i membre de l'Associació Filatèlica local.

- Pareix obligat, parlant de segells, saber què és la filatèlia, què significa aquesta paraula. Ens ho podries dir i explicar-nos una mica en què consisteix?

La mateixa paraula ja ho indica, filatèlia vol dir "amor als segells". A partir d'això, la filatèlia es pot dividir en distints camps d'activitat, en distintes facetes. Existeix el que deim pre-filatèlia, que consisteix en el col·leccionisme de marques en el sobre o paper. L'aparició del segell data de fa un segle, aproximadament, i és a partir d'aquí que podem parlar de filatèlia pròpiament dita. Dins la filatèlia existeixen distintes especialitats, diversificant les col·leccions, que van des dels errors d'impressió a defectes de fabricació. Avui es col·leccionen se-

gells nous, usats, nous sense goma, segells amb xarnera, mata-segellats, etc. Cada dia existeixen noves possibilitats, algunes sols per fer gastar doblers, i així tenim segells damunt paper fosforescents amb marques i altres filigranes. Això afegit a l'IVA, que també pagam, ha encarat el col·leccionisme. Ja dic, en matèria de segells es col·lecciona de tot.

- ¿Des de quan funciona l'Associació Sol Naixent?

L'Associació va néixer a rel d'unes reunions entre aficionats que muntarem una exposició molt senzilla, sense cap pretensió. Va ser, però, a l'hivern del 81-82 que ens reunirem unes cinquanta persones i fundàrem l'Associació. L'enregistrarem en el mes de març del 82, com a associació cultural. Funcionam de cara als nostres socis, però també de cara a l'exterior, mantenint excel·lents relacions amb altres associacions de Lloseta, Ciutat, Inca, Maó, etc.

- ¿Com funciona l'Associació? ¿Quines són les activitats dutes a terme?

Com he dit, es tracta d'una associació de caire cultura, que ha arribat a tenir un màxim de quaranta socis. Com a tal associació, hem participat en totes les activitats organitzades per associacions d'altres pobles. Record, com a fites més importants, i ja antes de la constitució de l'Associació, un "rodet" que es va fer amb motiu de la Mostra Internacional de Cine Independent, el maig de 1977.

CONVERSES

Ja amb l'Associació constituïda, destacaria:

- Any 1982, 13-15 d'agost. Exposició dedicada a l'Associació, amb mata-segells de "Cala Agulla-Capdepera".

- Any 1983, 13-15 d'agost. Commemoració de l'entrega del Castell al poble. Amb aquest motiu aconseguirem, per primera vegada, un mata-segells de la Direcció General de Correus i Telecomunicacions.

- Any 1984, 17-19 d'agost. Exposició dedicada al primer mig segle de turisme a Capdepera. Mata-segells especial (barca dins la mar, davant una sortida de sol).

- Any 1985, 16-18 d'agost. Homenatge local a la Música. Mata-segells especial reproduint l'escut de la Banda de Música.

- ¿Què diries als aficionats potencials que volguessin començar una col.lecció?

En primer lloc, que recollissin tots els segells possibles ja que avui, amb els concerts i les màquines, estan matant la filatèlia. També es pot començar fent la col.lecció dels segells nous que cada any surten a un país determinat. Això suposa no gastar massa doblers, no molt més d'unes tres-mil pessetes anuals. Per col.leccionar segells d'altres nacions és important el contacte amb persones del país determinat, mantenint unes relacions que, amb el temps, sempre es fan molt importants a tots els nivells.

- ¿Feis alguna cosa per als nins, particularment? ¿A quina edat han de començar una col.lecció?

Intentàrem donar unes xerrades a les escoles i també férem un concurs d'idees per al disseny del nostre escut. E] que férem a les escoles no va donar massa fruit, i pens que va ser així perquè resulta primordial estimar el segell, i a això s'hi arriba coneguent a fons el món de la filatèlia, a força de temps. El més important, en principi, és posar-se en contacte amb algun col.leccionista, amb algun aficionat, i anar coneguent el món dels segells. Pel que fa a l'edat a que es pot començar, crec que com més joves millor. A més, aquesta és una afició que, encara que s'abandoni temporalment, inclús durant anys, si realment es té la curolla s'hi torna més prest o més tard. És important també, que es tengui clara la idea de que col.leccionar segells no és comprar tot el que es trobi, encara que es tinguin doblers per fer-ho. Això ho fa un comerciant, moltes vegades sense sentir cap afició, sense estimar el segell. Són persones, aquestes, que, com que no ho senten, sovint abandonen la col.lecció al cap d'uns anys.

- ¿Tu quan la començares a la teva col.lecció? ¿Has tengut temptacions, alguna vegada, de deixar-ho anar?

Jo vaig començar de nin, i d'una manera casual. Fou la meva padrineta, que en anar-se'n a l'Argentina, em deixà com a record un petit àlbum amb segells. En aquells anys ja hi havia per aquí algun turista i vaig començar a recollir segells usats. Aleshores no hi havia tants de segells diferents com ara, però hi havia molta quantitat. S'escrivía més que ara. Les cases comercials, per posar un exemple, no tenien el franqueig concertat. Pel que fa a la possibilitat de deixar-ho anar, mai se m'ha passat pel cap, ho duc molt endins. Hi ha temporades que, com tots, ho tenc una mica més abandonat, però de la meva col.lecció mai he llevat un segell; sempre n'hi he afegits.

- ¿Quins problemes de distribució de segells hi ha hagut aquest estiu passat? ¿Us ha afectat als col.leccionistes?

No, a nosaltres no ens ha afectat, però he de dir que el que passa amb el monopoli del segell és una vergonya. Països que nosaltres anomenam com a tercermundistes tenen territoris amb total autonomia postal. No és normal que una taxa estatal estigui en mans d'una entitat com Tabacalera; el més normal seria que la distribució estigués en mans de Correus i si Tabacalera també en volgués vendre que se n'hi cedís un percentatge, però no al revés.

- ¿Es cert que hi ha segells de valor incalculable? ¿Com els guardau a aquests segells valuosos?

Sí, és cert que existeixen, però no estan en mans de col.leccionistes normals, com nosaltres. Com més valor té un segell, més perillós resulta guardar-lo. És una joia, però l'has de tenir dins una urna i mirarlo de lluny. Tenir segells, i més si són de valor, suposa perdre-hi molt de temps per cuidar-los. La humitat és terrible, els fa molt de mal.

- Moltes gràcies, Biel. Tu mateix pots cloure l'entrevista...

Per acabar he de dir que m'agradaria molt que augmentàs l'afició local a la filatèlia i que hi hagués persones joves que desperdassin aquesta associació que tenim però que està un poc adormida.

esports

Vull començar el resum d'aquest mes parlant de bàsquet ja que en el número anterior em vaig referir a aquest esport i he rebut moltes queixes respecte de les meves afirmacions. Record que els termes en que em vaig expressar foren els següents: "Pel que fa al bàsquet, les notícies no són massa afalagadores. Pareix que regna una mica de desconcert dins aquesta secció, després de la confirmació de que en Pere Nebot ha marxat a entrenar l'equip de Son Carrió, cosa que ha minvat molt el potencial organitzatiu del bàsquet local".

A part d'aquesta informació, en el mes d'agost vaig escriure quelcom referent al torneig de festes donant l'enhorabona a Pere Nebot per l'organització del mateix.

Pareix que un i altre escrits han indignat a certes persones relacionades també amb el bàsquet de Capdepera i Cala Rajada, les quals faran arribar una carta de queixes a la nostra redacció.

Jo vull dir, només, que les meves cròniques reflexen les paraules dels seus protagonistes i jo me limit a plasmar-ho en el paper, jo sols sóc un transmissor de la notícia i mai se m'ha ocorregut modificar les informacions rebudes, en favor de cap persona o entitat. Concretament pel que fa al bàsquet, crec que sempre he intentat defensar-lo i, en la mesura de les meves possibilitats, promocionar-lo. Així ho vaig fer a "Esportiu 99.9" i "Esportiu Gabelle 96.5", i també des de "Cap Vermell".

Però no vull just excusar-me. He cercat les raons que han produït aquest malestar vers les cròniques esmentades i m'he posat en contacte amb una de les persones que es senten afectades. El que passà és que jo vaig anomenar com a crisi uns mals moments pels que estava travessant el bàsquet local amb motiu de la transició entre la pre-temporada i el començament de la mateixa, moments en els quals hi hagué conversacions amb en Pere Nebot per tal que, un any més, es fes càrrec de l'equip. En Pere no donà una resposta concreta ni es va voler comprometre i la cosa quedà en laire, això a part dels problemes que existien per formar els equips inferiors. Després d'això tengué el ja anomenat torneig de festes on, segons pareix, l'organització no corregué tota per compte d'en Pere Nebot, essent la seva participació mínima.

Després del torneig, uns dies després, en Pere es posà en contacte amb en Xisco Campins per mirar quan es podia començar a entrenar. Quedaren en veure's uns dies després per concretar el tema, però en Pere no va comparèixer i fou sols quinze dies abans de començar la lliga que comunicà la seva decisió de no entrenar l'equip. Havia decidit d'anar-se'n a Son Carrió. A partir d'aquest moment començà a

funcionar la secció de bàsquet, iniciant-se els entrenaments i la conjunció de l'equip i directiva. Així mateix, existeix un cert descontent amb l'actitud de l'ex-entrenador per haver intentat convèncer jugadors locals per tal que anassin a jugar a Son Carrió amb ell, cosa que alguns d'aquests jugadors han fet.

Per altra part, no fou tanta la importància d'en Pere Nebot en l'organització del bàsquet local sinó que sols es limitava a entrenar, no ajudant en altres tasques com feien tots els demés implicats. Endevin, també, algunes coses més que, per ètica, m'estim més no tocar, però hi ha molta tinta que vessar sobre el tema i el millor que puc fer és cloure'l.

I ara deix el bàsquet i pas al judo i més concretament al IV Trofeu Cala Rajada de Judo Infantil i Juvenil que tengué lloc el passat 25 d'octubre en els locals de la Residència de la Comunitat Autònoma. Aquesta reunió va estar rodejada d'un gran ambient i expectació, amb gran assistència d'un públic que en tot moment va estar degudament informat per uns monitors. Magnífica l'organització a càrrec de l'equip tècnic del Club Renshinkan, presidit pel conegut Pep Mascaró.

A aquest campionat hi participaren els equips següents: Dojo Kata, Shubukan, Renshinkan de Cala Rajada, Renshinkan d'Artà i Renshinkan de Son Servera.

En aquesta competició es pogué comprovar el gran nivell de preparació així com la gra deportivitat de tots els competidors. No em queda més remei que donar l'enhorabona al Club de Cala Rajada que, per quar anys consecutiu, ha aconseguit quedar en el primer lloc per equips.

Dignes de menció són els resultats obtinguts pel jugadors locals:

Nascuts en el 81, més de 21 quilos:

1er. Abel Servera.

Nascuts en el 80, menys de 23 quilos:

1er. Simon Martí.

Nascuts en el 80, més de 23 quilos:

1ª. Lorena Alba.

Nascuts en el 79, més de 26 quilos:

1ª. Raquel Blanes.

Nascuts en el 78, menys de 29 quilos:

1er. Tolo Munar.

Nascuts en el 78, menys de 36 quilos:

1er. Alberto Lluï.

Nascuts en el 73, més de 54 quilos:

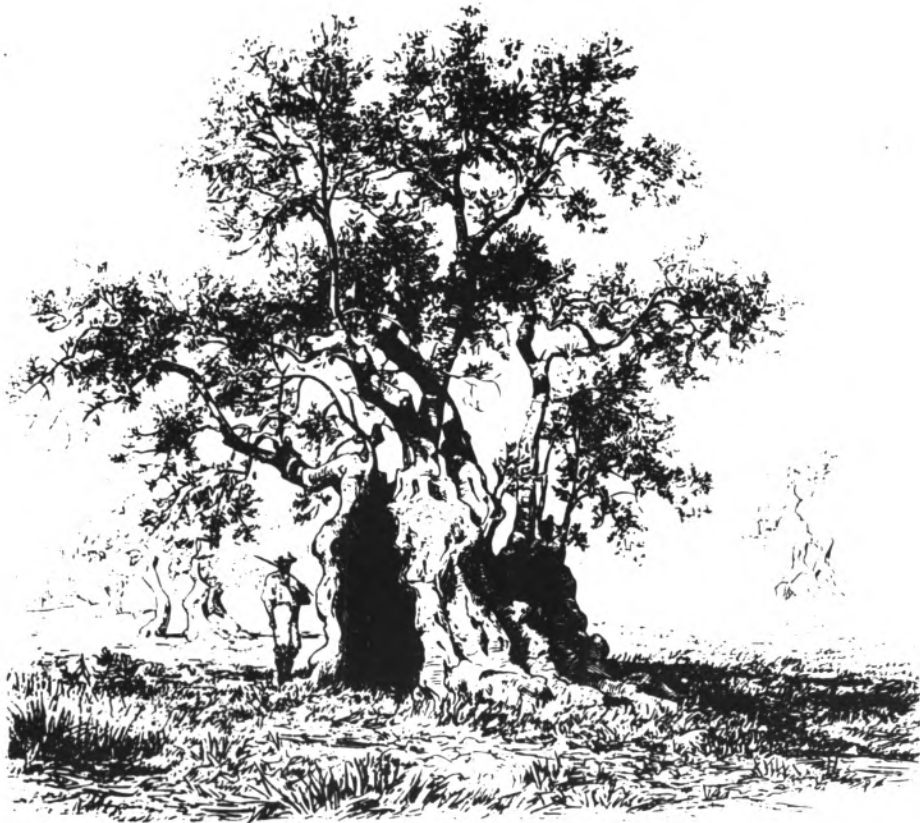
1er. Francesc J. Rigo.

Nascuts en el 72, més de 64 quilos:

1er. Juan M. García.

Nascuts del 74 al 72, OPEN:

2on. Francesc J. Rigo.

BON CONSELL, BONS RESULTATS

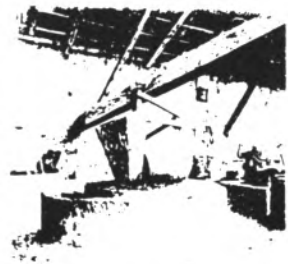
Acció Social. La tasca fonamental d'aquesta Area ha consistit en transformar una estructura administrativa fortament arrelada a conceptes assistencials, en un Servei tècnicament preparat, qualificat i apropiat al ciutadà.

Cultura. L'activitat cultural s'ha concentrat en dues àrees d'actuació: dotar als pobles de l'infraestructura necessària per l'activitat cultural i potenciar qualsevol acció per la recuperació i conservació del nostre patrimoni. El mateix plantejament s'ha seguit per l'esport.

Cooperació. Les actuacions de la Comissió d'Ordenació del Territori sobre la xarxa de carreteres del Consell Insular i la conservació i manteniment dels seus centres assistencials han aconseguit resultats molt satisfactoris, avui a la vista.

Economia. El foment del turisme i les ajudes a la indústria, el comerç, l'agricultura, la pesca i la ramaderia han caracteritzat l'activitat d'aquesta àrea, juntament amb projectes de protecció i conservació de la naturalesa.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

punt de cadeneta

La mort de l'amo en Joan de Son Massanet ha estat molt sentida. Era un home ben apreciat per tot el poble. Era una d'aquestes persones de les que se'n diu que no han fet mal a ningú. En Tòfol, com no podia ser d'altra manera, ha anat a la casa del mort, a vetlar. Ha donat el condol a madò Margalida, la viuda, a Francisca i Antònia, les filles, a Rafel, el gendre...

La nit ha transcorregut com sempre sol succeir en aquests casos. Cafè adesiara, conyac, suc d'herbes, i una conversa que ha anat des del panegíric del mort fins a acudits picants, passant pel temps i els eternals problemes de la pagesia.

A trenc d'alba en Tòfol se'n torna cap a Galamor. Abans de començar la tasca, com fa cada dia, prepararà el cafè amb llet per a na Joana. Li agrada aviciar-la amb petits detalls com aquest. Ella se deixa i ho agraeix sempre amb el somris als llavis.

Van bé les coses per a Tòfol i Joana. Van bé, sobretot, perquè tenen molts clars els objectius que volen assolir. Van bé perquè s'han fixat unes metes possibles, al seu abast i que, a més, els entusiasmen. Galamor, al davant de dot, com a fita màxima de llurs ambicions. Un Galamor que creix a la vista de tots, però, i fonamentalment, que creix dins els cors de Tòfol i Joana.

Es aquesta una de les hores del dia que més agraden a Tòfol. De fet, sempre matineja, encara que no tengui cap cosa concreta que fer. L'embriaga la flaire de la terra mullada per la rosada, el perfume de l'herba xopa, l'olor de l'arbrada emperlada de minúscules gotes que, al llarg de la nit, s'han anat depositant dolçament sobre les fulles. I els colors. Quina meravella! Els grisos i els negres van donant pas, lentament, a tota la gamma de de l'iris, fent que tot el que l'envolta recuperi els volums i es faci tangible, pròxim. El poble retallat al contrallum sembla una postal. Si ja no hi estigués, aquesta seria l'hora en que Tòfol es posaria en pau amb els altres i amb ell mateix. Tot el conjunt del món, del seu món, guarda una harmonia perfecta a trenc d'alba.

Ha deixat, Tòfol, la carretera asfaltada i ara circula amb el velomotor pel camí de carro que el durà a Galamor. Dos revolts i ja hi serà.

Al principi no nota res. Tot li pareix dins la benvolguda normalitat de sempre. És quan va a posar la clau al pany que s'adona

de que quelcom no funciona. La porta està oberta. No pot creure que Joana s'hagi aixecada ja. No ho sol fer mai tan dejorn. Ella sempre espera el cafè amb llet dins el llit. Què fa, aleshores, la porta oberta? "Joana! Joana!". No hi ha resposta. La casa està a les fosques. Res es mou, res es sent.

A la cambra de la parella una lleu penombra permet que Tòfol recuperi temporalment la calma. No hi ha dubte. Joana segueix dormint tranquil·lament. La primera temptació és la d'encendre el llum. No ho fa. És massa prest. Per què molestar-la a aquelles hores? La porta degué quedar oberta quan partí cap al poble per anar a ca l'amo en Joan de Son Massanet. Decideix sortir de la cambra sense fer renou i anar a posar la cafetera al foc. No sap molt bé per què, però s'atura en el portal. Es posa la mà a la butxaca, es treu els llumins i, mecànicament, encén el quinqué que hi ha sobre la raconera.

En qüestió de segons, de breus segons, Tòfol s'adona perfectament de la situació. No necessita fer-se una composició de lloc. Els sentits i el cervell, perfectament coordinats, li ho expliquen tot vertiginosament.

La primera conclusió, indubtable, és la de que Joana és morta. Això és massa evident. La sang, abundantíssima, l'expressió desencaixada de la seva dona, i, per si hi hagués cap dubte, el coll de la morta seccionat pràcticament en tot el seu perímetre, no necessiten ulterior comprovacions per part de Tòfol.

S'asseu a la cadira que hi ha devora el llit. De moment no sent res. Intenta pensar i no pot. Joana és morta, i aquest fet, tan palès, bloqueja qualsevol altra sortida física o emocional. Res, ni el descabdell que regna a l'habitació i a tota la casa, poden posar en marxa la maquinària d'un home que pareix haver quedat aturat en el temps i l'espai. Quan després ho expliqui, no sabrà dir quin temps ha estat assegut a la cadira, devora el llit, contemplant el cos mort de la dona en la que havia recolzat els millors moments de la seva vida.

oo

Han passat tres mesos, tres mesos ja, des del "succés". Han estat tres mesos increïbles. El projecte Galamor ja no és tal. Sense Joana no té sentit. Sols una vegada ha tornat a la finca, a la casa capgirada per complet. Una sola visita per constatar que allò no significa, sols, el capgirament de mobles i objectes,

sinó, el seu propi capgirament. No sap que serà de la seva vida, a partir d'ara. Tampoc pareix importar-li massa. I aquell "espaseta" del sergent, per més befa, fent preguntes tan intel·ligents com "a qué hora volvió usted a casa?", o "qué había ido a hacer al pueblo?", i "se llevaba usted bien con su mujer?". L'hauria galtejat. L'assassí o els assassins, a l'oure, i ell, allà, contestant preguntes imbècils al sargent.

Han passat tres mesos, i no sap que fer amb el seu cos i amb la seva vida. No sap cap a on prendre. No sap res. Ni un sentiment de venjança no el colpeix. Sols una morbosa, i per ara feble, curiositat, que anirà agafant força i cos a mesura que passi el temps, l'impulsa a no deixar-se morir. No frissa, entre d'altres coses perquè no pot amb la seva ànima, però sap que, més prest o més tard, es posarà en marxa de bell nou. I arribarà el dia en que, fit a fit amb qui va capgirar la seva vida, li farà la pregunta: Per què? Per què?

PER QUE????!!!

JA HI SOM TOTS

(Continuarà...)

L L O C S   D E   V E N D A :

- Els dos estanys de Capdepera.
- Llibreria l'Orient.
- Llibreria Cala Rajada
- Casa del Mar

CAPDEPERA - CALA RAJADA

EL CEMENTERI CIVIL

4.- EL PROTAGONISME DE LES CAPES POPULARS

Una de les característiques sociològiques del segle XIX és la del protagonisme polític que, poc a poc, aconseguiren les capes populars. Arreu de l'Estat, durant el sexenni democràtic de 1868-1874, els moviments populars s'extengueren considerablement. És clar que sis anys constitueixen un període històric molt curt, però, tot i això, despertaren la consciència política de molts de ciutadans.

El que succeí en el poble durant aquest període encara no s'ha estudiat, per tant, resulta gairebé desconegut. El que sembla clar és que, sense un grapat d'homes amb iniciativa, independència de criteris i lliures, no hagués estat possible, cinc anys després, la creació i desenvolupament de la comunitat evangèlica.

Per una aproximació ideològica a aquest tipus d'home públic local, de condició social baixa que reclama un protagonisme polític i milita, majoritàriament, dins les files republicanes, ens hem de servir, entre d'altres, de les opinions de l'amo en Joan Sancho "Coll" (1), segons el qual "els republicans són uns homes incrèduls i materialistes regularment subjectes al treball i solien sebre l'legir". Les opinions de D. Gabriel Artigues (2) remarquen "l'irreligiositat d'aquest poble, que és coneguda arreu de l'illa".

De les esmentades opinions deduec que aquella identificació que hi havia a principis del segle XIX entre Església i Estat, entre religió i política, ja no és tan clara. Una excepció foren les difícils i tenses relacions entre la comunitat evangèlica i la catòlica, on es mesclava, una vegada més, religió i política.

El republicanisme local no representà mai una amenaça per a l'església-institució; per damunt tot interessava manifestar una independència de criteris i evitar interferències del clero en qüestions de caire civil. Per exemple, quan a l'any 1881 s'amplia el cementeri catòlic, la corporació municipal ho comunica al senyor vicari perquè passàs a beneir-lo; els regidors D. Pascual Ferrer i D. Lluçia Sirer manifestaren que, segons ells, ja hi estava (3).

Els nostres republicans sempre recolzaren la construcció, ampliació i acondicionament del cementeri civil. Això no vol dir que volguessin fer-ne ús, doncs en el període 1879-1897 no hi enterraren cap persona que no fos membre de la comunitat evangèlica.

En aquells moments la gent manifestava una actitud rebel, desconfiada, insegura. Tot just arribar D. Gabriel Artigues a Capdepera, les autoritats eclesiàstiques volgueren enviar una missió; el vicari, després de consultar-ho amb les persones més influents, s'hi oposà perquè li digueren que "el poble ho prendria en el sentit de que volien forçar-los i això podia bastar per tirar-ho tot a perdre".

Els qualificatius de incrèduls i irreligiosos em semblen exagerats, ja que en el segle XIX tothom té una mentalitat religiosa, encara que no practiqui o manifesti no creure en els dogmes d'una determinada religió. De fet, una part d'aquella gent que havia deixat de practicar el catolicisme, després passaria a la religió evangèlica o a l'espiritisme.

Fins i tot aquells que tenien per costum imprecuar a Déu i als sants, el que manifestaven no era més que una impossibilitat de desprendre's de Déu. De la mateixa manera, quan una persona afirma "jo sóc ateu", el que vol dir és que nega l'existència de Déu, però clar, al mateix temps que nega manifesta que aquest Déu existeix o té la possibilitat d'existir, doncs que no podem negar allò que no existeix.

Quant al qualificatiu de materialistes, pens que era aplicable gairebé a una majoria de la població. En aquells moments, la gent, per damunt tot, procurava satisfer les necessitats personals i garantir la subsistència. Això és, trastocava la seva escala de valors, substituint els valors religiosos per uns valors mundans. D'aquí el gran protagonisme que agafà la política.

PEP TERRASSA

- (1) Història de Capdepera. Cap Vermell, Nº 41, gener 1985.
- (2) Arxiu Diocesà. Carta al Sr. Bisbe, 11-10-1888.
- (3) Arxiu Municipal. Acta del dia 26-6-1881.

Des del Castell amb amor

° A través d'un company de "Cap Vermell" m'han arribat les queixes del personal de Correus de Cala Rajada per les meves manifestacions del mes passat. M'ha dit, el company, que aquella gent està realment indignada per les meves opinions que, segons ells, afecten a tots i cada un dels empleats de l'oficina esmentada.

Vegem.

La queixa fonamental ve donada pel que que vaig escriure d'aquesta manera: "Jo entenc que una persona no sigui simpàtica; això és quelcom innat: o es té o no es té. Però no entenc d'un funcionari públic que no mantengui un tracte correcte i educat amb el públic que ha de servir".

Això fou escrit a mitjan mes d'octubre, que és quan el número anterior va anar a la impremta. Aleshores, m'estava referint al funcionari públic que fins en aquells moments havia atès el públic. No, naturalment, al que ho ha fet després. S'entén? Per si de cas, quan parlava de manca de correcció i educació en el tracte amb el públic, m'estava referint, de manera concreta AL SENYOR QUE DES DEL MES DE JUNY I FINS A MITJAN OCTUBRE VA ESTAR AL FRONT DE L'OFICINA DE CORREUS DE CALA RAJADA. Queda prou clar, ara?

No em sap greu aclarir les coses i evitar malentesos. Em pareix, de totes maneres, un excés de susceptibilitat per part d'un personal que, de la mateixa manera, hauria de ser bo per donar una cullerada de mel, quan cal. En el mes de juny d'enguany, a la secció "Plaça des Sitjar", fou escrit: "Ja fa un parell de mesos que ens passava per alt. I és que si fórem bons per queixar-nos, en el seu moment, del deficient servici de l'oficina de correus de Cala Rajada, ara hem de reconèixer que aquest servici ha millorat espectacularment i que, sobretot, ha millorat l'atenció i la cordialitat vers l'usuari. Fabulós". Encara esperam, a "Cap Vermell", que algú vengui a manifestar la seva simpatia per aquelles manifestacions. Per queixar-se, en canvi, mirau que d'aviat hi són. I això que la crítica no anava pels que es queixen. No et dic jo...

° No sé si ho he dit altres vegades, però ho repetiré, per si de cas. El mes de novembre em deprimeix. No ja perquè se'n vagin els turistes, que a mi em fan més nosa que companyia. Ho dic perquè, fins i tot, se'n va la gent del poble. Ja no se on se fiquen, però pareix que s'amaguen. No veig ningú. És terrible. Després, en el desembre, la cosa torna a canviar, s'acosten les festes, i la gent torna a comparèixer. Però ara, creis-me, no és passador.

° Veig que s'han donat per definitivament acabades les obres de la tribuna del camp de futbol. Lloat sia Déu! No vull ser pesat ni insistir més en un tema suficientment manyuclat. Com que ara la tribuna pareix que no vol caure, deixem-ho estar. Què ha estat, no res, una anècdota, un succeït sense importància, una bagatella, una galindaina, una fotesa...

° A la secció "La Sala", d'aquest mateix número he vist que s'han aprovat les contribucions especials de la part a pagar pel Municipi, referents a la construcció de la depuradora de Capdepera i Cala Rajada. Riguent, riguent, entre tots haurem de fer front a unes despeses de més de cent-noranta-quatre milions de pessetes. La resta, fins arribar als més de doscents-setze milions, els posarà l'Ajuntament, és a dir, tots nosaltres també. Aquestes contribucions especials, que suposen un noranta per cent de les despeses a fer pel Municipi, aquests gairebé doscents milions de pessetes, ens pareixen una doblorada. Tot molt legal, molt correcte, molt pulcre, però una doblorada. Com sempre, ens haurem de rascar la butxaca. Què hi farem? Paciència! Això, després d'haver pagat la contribució, els impostos municipals i el segon termini de la declaració de la renda, és una mala notícia. Sí senyor, una mala notícia.

A un altre racó d'aquesta revista haureu vist que, per tercer any, "Cap Vermell" convoca el seu concurs anual de pastissos i quemullars, amb motiu de la festa de l'Esperança. Essent aquest el concurs més dolç dels que es fan per aquestes contrades, i d'allò més profitós puix que les "obres d'art" es poden menjar, esper que, una vegada més, la participació serà nombrosa, no sols en el menjar, sinó en el fer.

° Des de la darrera línia del paràgraf anterior, fins al moment d'escriure la primera línia d'aquest paràgraf, ha passat mitja hora en la que jo he estat contemplant el paper, com si esperàs el miracle de que les lletres brollassin soles. Puc ben jurar que res digne de menció ha passat pel meu cap, res d'important se m'ha ocorregut, res de ressenyable no ha volgut passar del meu cervell a les meves mans i d'aquestes al paper. El problema és que jo havia d'acabar d'embrutar el foli que tenc compromès amb "Cap Vermell" i no sabia, ni sé, com fer-ho. Tem que, per aquesta vegada, quedaré com un pedaç brut. No hi ha res que fer. Una altra vegada serà. Ho sent molt. Disculpau. Perdó.

LA VETLLERIA

de Joan Rai

- III -

(Al sentir els cops a la porta, Maria s'aixeca i surt a l'entrada. Es troba amb en Jordi)

MARIA -O ets tu, Jordi?

JORDI -Jo som, madò Maria. Hi ha na Bàrbara?

MARIA -Sí que hi és.

JORDI -Li voleu dir que surti, que he de parlar amb ella?

MARIA -Ara totd'una. Abans, però, deixa que et miri, Jordi. Feia temps que no en sabia res de tu. Des que morí ta mare. Estàs fet un senyor. Te va bé per Ciutat? Ja es veu, ja. Estic contenta. Na Bàrbara és una bona dona, Jordi. Necessita que li retornin les ganes de viure. Tu en sabràs.

JORDI -Al menys ho intentaré. Gràcies, madò Maria.

MARIA -No es mereixen.

(Per a l'escena següent, els de la cuina entonaran una cançó molt suau, sense cantar-la, solament murmurejada, que servirà de fons a l'escena de Jordi i Bàrbara. Maria entra a la cuina i fa un escolt a Bàrbara. Aquesta, un poc trasbalsada per l'emoció, surt a l'entrada)

JORDI -Bàrbara...

BARBARA -Per què has vingut aquí, Jordi?

JORDI -He vingut dispost a acabar amb es joc dets amagatalls. Pes teu bé i pes meu, Bàrbara, acabem amb ses pors i ses covardies. Siguem sincers amb noltros mateixos i amb ets altres. Ja no som infants, Bàrbara, tenim s'edat justa per sebre lo que volem. Al manco jo ho sé lo que vull: te vull a tu, t'estim a tu, vull viure amb tu, vull casar-me amb tu.

BARBARA -Ja ho sé...

JORDI -(Posant-li un dit a la boca) No me diguis que encara estimes en Martí. Estimes es seu record, i jo no vull que l'oblidis a aquest record, és un període de sa teva vida, però lo que no pot ésser és sacrificar sa teva joventut a un record. En Martí és mort. Terrible, però real, i tu estàs plena de vida. No pots ni deus marcir-te com un pom de flors sobre una tomba.

BARBARA -Ho has d'entendre, Jordi. Casar-me ara, an es dos anys de sa mort d'en Martí...

JORDI -(Interrompent-la) Dos anys i set mesos.

BARBARA -Bé, sí, de totes maneres em sembla una traició.

JORDI -No ho entenc. No entenc, Bàrbara, aquesta fidelitat sense esperança. Es temps tot ho esborra, ets essers que hem perdut està clar que no s'obliden, però es recorden sense dolor ni desesperació. Sembla morbós s'afany que poses en mantenir viu aquest dolor.

BARBARA -Es lo darrer que puc fer per ell.

JORDI -T'equivoques, Bàrbara. Per ell no pots fer res, ni això. Lo únic que pots fer és viure. Viure, Bàrbara, viure.

BARBARA -Jordi, espera que faci tres anys. Llavors...

JORDI -No vull més ajornaments, Bàrbara. Ni penyores. S'única penyora que vull ets tu. A vegades sembla que dubtes des meu amor, de sa sinceritat des meus propòsits...

BARBARA -No, això no, Jordi. Es que...

JORDI -Jo t'estim de sempre, de tota sa vida. I tu també m'estimaves, ho sé cert. Te casares amb en Martí perquè et faltà valor per dir-li sa veritat. Fins i tot a tu mateixa te la negaves a sa veritat. I ara, Bàrbara, i perdona'm, estàs surant damunt es buit de sa mateixa covardia. Mos casarem la setmana que ve.

BARBARA -No, Jordi. Dona'm temps per...

JORDI -Per què? Per preparar es parents, ses amistats, es coneguts?

(Bàrbara diu que sí amb el cap)

JORDI -Entra dins sa cuina i digues a tots es nostro compromís.

BARBARA -No, Jordi, anit no.

JORDI -Perdona'm sa duresa, Bàrbara, però ja t'he dit que he vingut dispost a acabar amb es joc des silenci. Ara me'n vaig. Tornaré més tard, i si no ho has dit ho diré jo. (Posa una mà a cada galta de Bàrbara i la mira de fit a fit) T'estim, Bàrbara, t'estim amb tota s'ànima.

(La deixa i surt. Bàrbara queda dreta, tal i com ell la tenia. No sap si riure o plorar. Còrpsa per una emoció fonda es posa les mans a les galtes, com havia fet ell, s'apropa al bufet i rom a plorar. Jordi entra per dur-se'n l'abric i veu a Bàrbara plorant)

- JORDI -Per qui plores. Bàrbara? Per ell, per jo o per tu?
- BARBARA -Per tots tres, plor per tots tres.
(Jordi la besa i surt amb l'abric. Maria passa a l'entrada i es troba amb Bàrbara que encara plora)
- MARIA -Bàrbara, que tens res de nou?
- BARBARA -No, no, madò Maria. En Jordi m'ha parlat d'en Martí, i jo, quan me parlen d'ell, ja...
- MARIA -Ala, ala, oblideu a això. Aixuga't aquests ulls. (Amb un mocador li aixuga les llàgrimes i li compon els cabells. Parlen. Dins la cuina ha acabat la cançó. Hi ha un silenci. Una dona el romp)
- UNA DONA -A la fi feis ses matances dilluns, l'amo en Miquel?
- MIQUEL -Si Déu i es mal des porcs mos deixen, sí.
- UNA DONA -Enguany ha estat gros amb tanta malura! A Ca'n Cofeta n'han enterrats set i sa truja. No els en queda cap de viu.
- TOFOL -Saps que n'hi ha que han perdut sa llavor. L'amo en Miquel ha duit sort de salvar aquest. I vos dic que costarà que es govern els pagui a tots es que s'han mort.
- UNA DONA -Idò, l'amo en Miquel, que el vos pogueu menjar amb salut. No és això que diuen? I que es botifarrons vos surtin torts...
- MIQUEL -...i negres. Però això es diu després de ses matances, dona.
- UNA DONA -Ja ho sé. És que jo, sabeu? dissabte me'n vaig a Sancelles, a veure mumare, i hi estaré tota sa setmana.
- MIQUEL -Ah fotre! O no està bona ta mare?
- UNA DONA -Sí, gràcies a Déu. Però m'enyora, diu. Me guardareu un poc de saïm de caldera? Me fa tornar boieta es pa amb saïm.
- MIQUEL -El te guardaré tot, tanmateix...
- ANTONIA -Me'n donareu un poc a jo?
- MIQUEL -També, també. Qualcú més en vol?
- JOANA -Jo no. M'estim més camaiot
- MIQUEL -Fotre de pardala! I jo l'om torrat.
- JOANA -Jo, idò, es l'om torrat el trob massa sec. Encara un l'omillo amb salsa... O es cervellet frit... O es senyalets rebossats... O el teniu sanat?
- MIQUEL -T'auràs de conformar amb sa matriu.
- JOANA -O és porcastra? Idò anau alerta, que si va moguda vos fotrà sa sobrasada.
- JOAN -Uep aquí! Són ses dones que no poden tocar sa sobrasada si tenen sa tia d'Inca.
- JOANA -Què has dit ara? Segur que una gros-seria. Ai, de Joan nostro, sempre l'has d'amollar!
- JOAN -Això és sa sal de sa vida, Joanaina! Si vols riure s'ha de xerrar de culs.
(Tots riuen l'acudit. Na Joana Aina, amb la llata doblegada, amenaça en Joan)
- TOFOL -Dona-li, Joanaina!
(En Joan es penja a la colga dels calçons una cua de paper, que li arriba fins a baix de les anques. Es planta davant na Joana Aina, donant-li l'esquena i remenant les anques per tal que el paper cuegi)
- JOAN -No el m'encendràs a n'el tio-tio, no el m'encendràs a n'el tio-pedaç.
(Qualcú dóna a Joana Aina un llum d'encruia encès. Aquesta intenta encendre el paper de Joan)
- JOANA -Jo el t'encendré a n'el tio-tio, jo el t'encendré a n'el tio-paper.
(Content i fent el balanceig, Joan recorr tota la cuina. Na Joana Aina rera d'ell, intentant encendre-li la cua)
- TOTS -No l'hi encendràs a n'el tio-tio, no l'hi encendràs a n'el tio-pedaç.
(I riure i cants per llarg. Quan la bulla està en el seu punt més esburbat entren a la cuina Maria i Bàrbara)
- MARIA -Ei, callau tots! Na Bàrbara vos ha de dir una cosa.
(Tots callen. En Joan s'atura. Na Joana Aina, que no ha sentit res, amb en Joan parat, li encén la cua. En Joan, que es sent el foc, espolsa a les totes. Hi ha un esclafit de bulla, rialles, crits, corregudes per apagar el paper. Na Bàrbara s'abraça a Margalida i rom a plorar altra vegada. Del carrer entra en Bernat Massot. És un home de uns trenta i un parell d'anys. Alt i primaxol, però fort, colrat pel sol i el mar, porta bigot. Vesteix descuidadament. Duu una gorra de mariner, xafada per l'ús. Se la treu i va cap a la porta de la cuina. Toca. Al sentir els cops, tots callen. A Bàrbara el cor li dóna una cucavela. Maria va cap a l'entrada)
- JOANA -(Que no s'ha adonat de res) L'hi he encès, l'hi he encès!

(CONTINUARA)

Plaça de l'Orient. Són els anys de la II República. Tot el poble al carrer, però per fer festa, no us cregueu. ¿Voleu una expressió millor del sentir popular? Ball de Sa Pinyata. Eren altres temps.

LA NOSTRA PORTADA:

PORTAL DE "SA TORRE DE CUTRÍ".

DIBUIX: JOAN RAI.